

Strategi og handlingsplan for fossilfrie drivstoff

Formannskapet 7. februar 2023

Kommunestyrets bestillinger og føringer

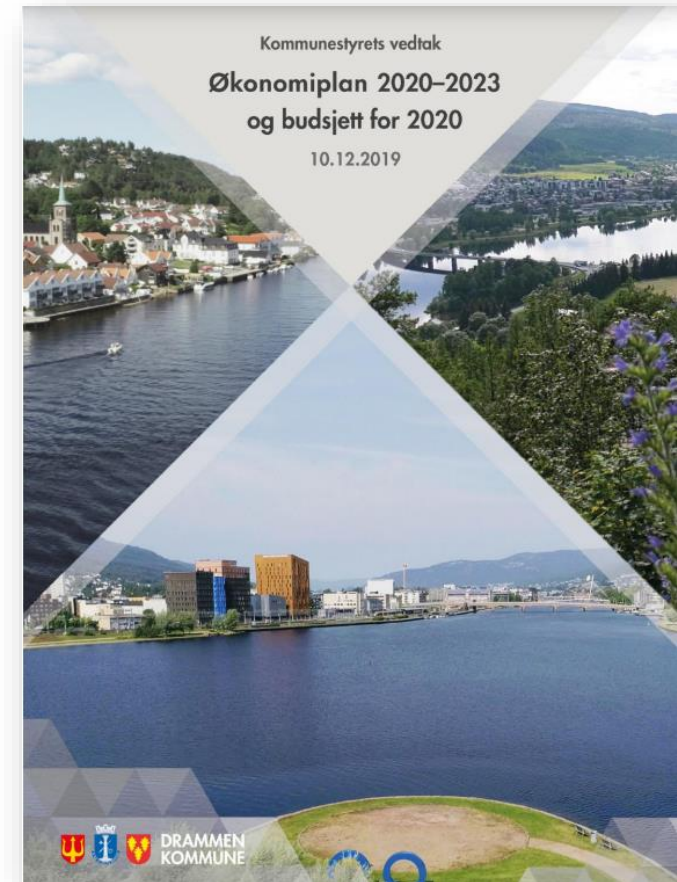
Økonomiplan 2020-2023, vedtatt 10.12.2019:

Plan for ladeinfrastruktur

Det utarbeides en overordnet plan for ladeinfrastruktur i hele Drammen kommune. Planen skal legge til rette for et system med adekvat og fremtidsrettet ladeinfrastruktur for elbiler, elbusser og elektriske drosjer i tråd med ambisjonen om at alle nye slike kjøretøy skal være elektriske fra 2025

Biogass

Rådmannen bes fremme en egen sak med formål om å stimulere til økt bruk av kortreist biogass i kommunal og privat regi på bekostning av fossil energi.

Kommunestyrets bestillinger og føringer

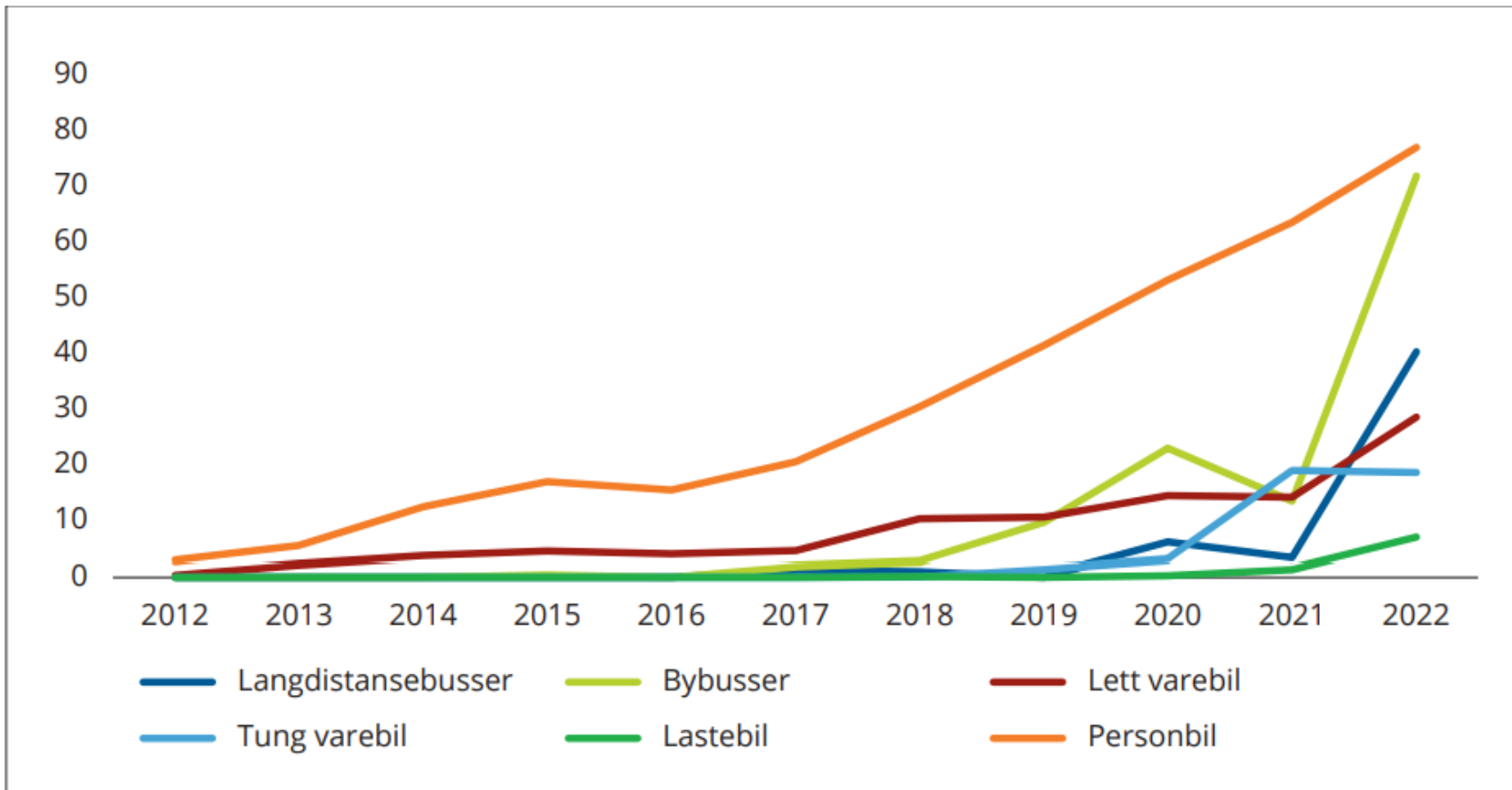
I forbindelse med sak om 1. tertialrapport 2020, vedtatt 16.06.2020:

Rådmannen legger opp til at innkreving av avgift for lading av el-bil etableres, avgift beregnes pr Kw.

I forbindelse med sak om 1. tertialrapport 2021, vedtatt 14.06.2021:

Rådmannen bes utrede ladeinfrastruktur for lystbåter i tilknytning til utredningsarbeidet som foregår vedrørende kommunal ladeinfrastruktur for elbiler.

Nullutslippskjøretøyenes andel av nybilsalget i Norge

- Personbilmarkedet er langt på vei «vunnet»
- Bussene kommer raskt etter
- Behov for innsats for tunge kjøretøy (Enova yter støtte)

Nasjonalt ladestrategi

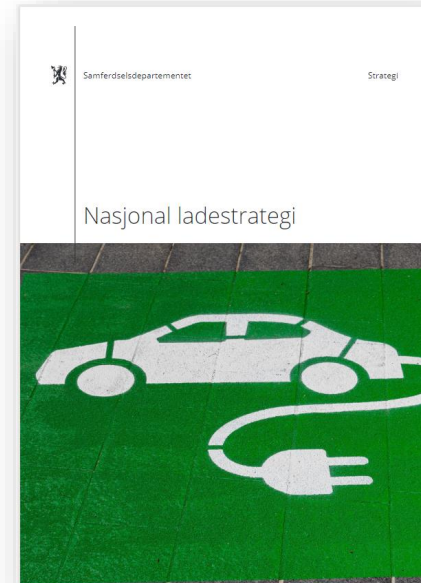
Desember 2022

Mål:

- ✓ Nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy fra 2025
- ✓ Nye tunge varebiler skal være nullutslippskjøretøy fra 2030
- ✓ Nye bybusser skal benytte nullutslippsteknologi eller biogass fra 2025
- ✓ Innen 2030 skal 75 % av nye langdistansebusser og 50 % av nye lastebiler benytte nullutslippsteknologi.

«Forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse av veitransport» gjelder fra 01.01.2023

- Stiller krav til nullutslipp i offentlige anskaffelser av personbiler og varebiler.
- Fra 01.01.2025 stiller forskriften samme krav til bybusser.

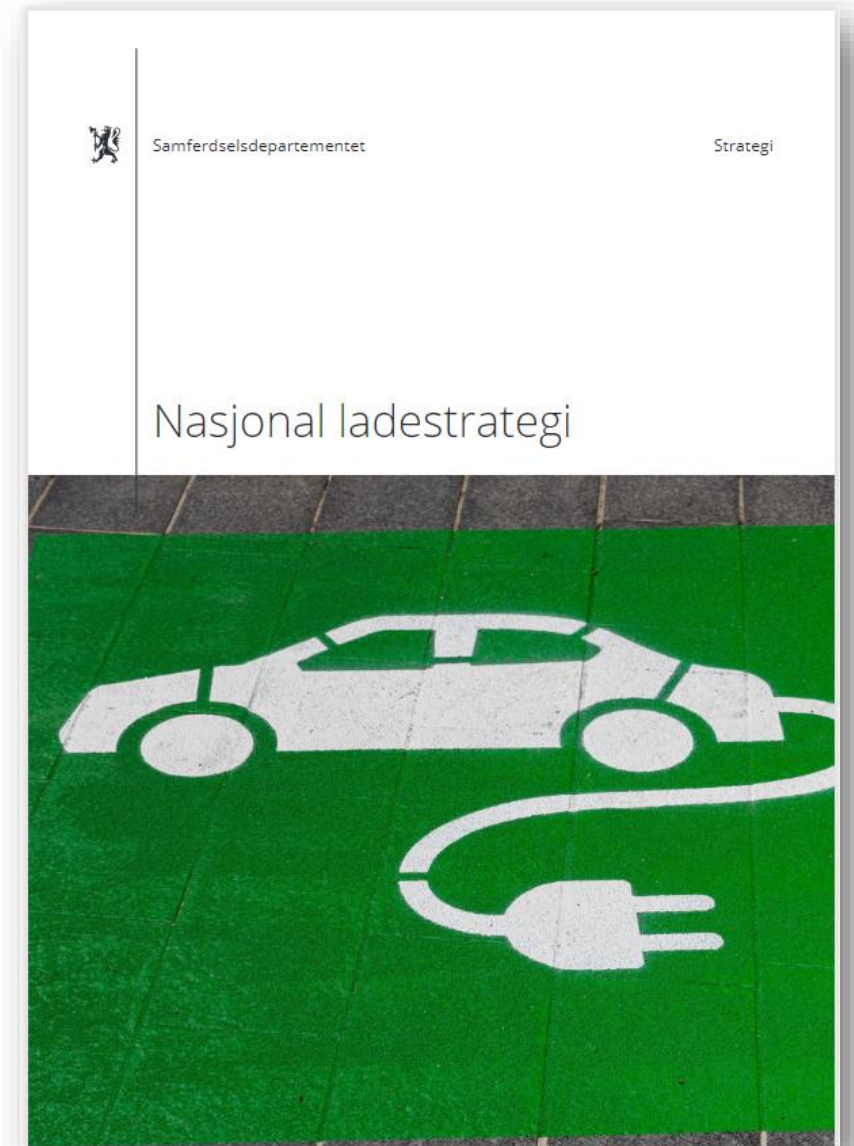
Nasjonal ladestrategi

Desember 2022

Regjeringen legger opp til at:

- Utbyggingen av ladeinfrastruktur i utgangspunktet skal være markedsdrevet, eventuell støtte skal avvikles så tidlig som mulig
- Etterspørselen etter lading skal skape grunnlag for at profesjonelle aktører kan bygge ut og drive ladeinfrastruktur kommersielt, på samme måte som bensinstasjoner.

(Nasjonal ladestrategi, s. 35)

Nasjonalt ladestrategi

Strategien peker på flere faktorer som er begrensende for å få bygd ut ladetilbudet:

- Tilgang til passende arealer
- Tilstrekkelig nettkapasitet
- Lang saksbehandlingstid (kommuner og nettselskap)
- Manglende samordning mellom aktører

Kommunen kan tilrettelegge

Kommunen kan påvirke som eier
Kommunen kan få ned egen
saksbehandlingstid

Kommunen kan bidra i ulike
prosesser

--> Nasjonale forventninger for perioden 2023-2027 skal vedtas av regjeringen våren 2023.

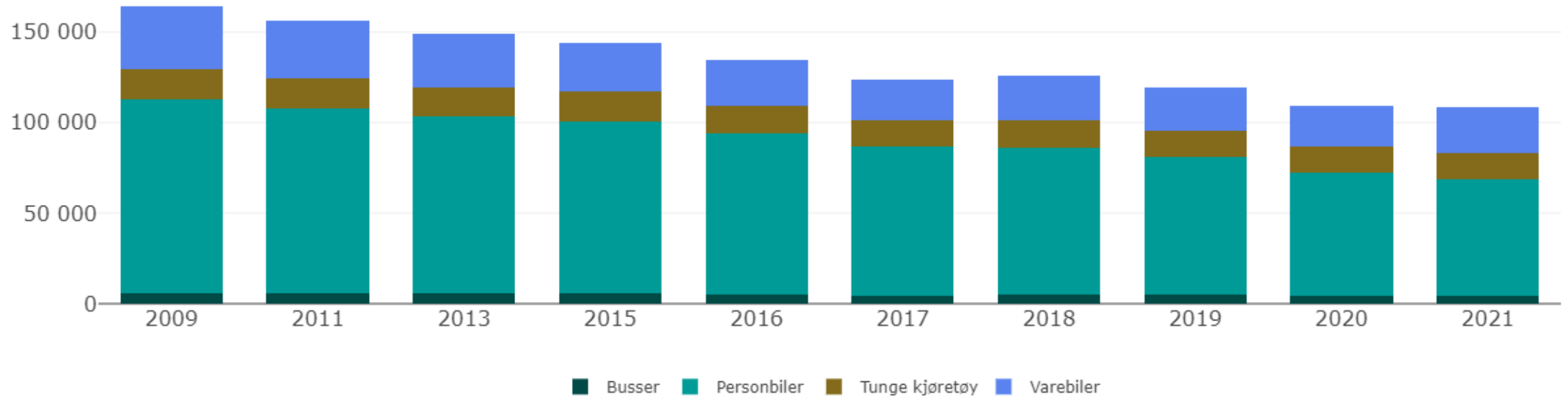

Klimagassutslipp fra veitrafikk

Utslipp fra veitrafikk Drammen

Kilde: Miljødirektoratet

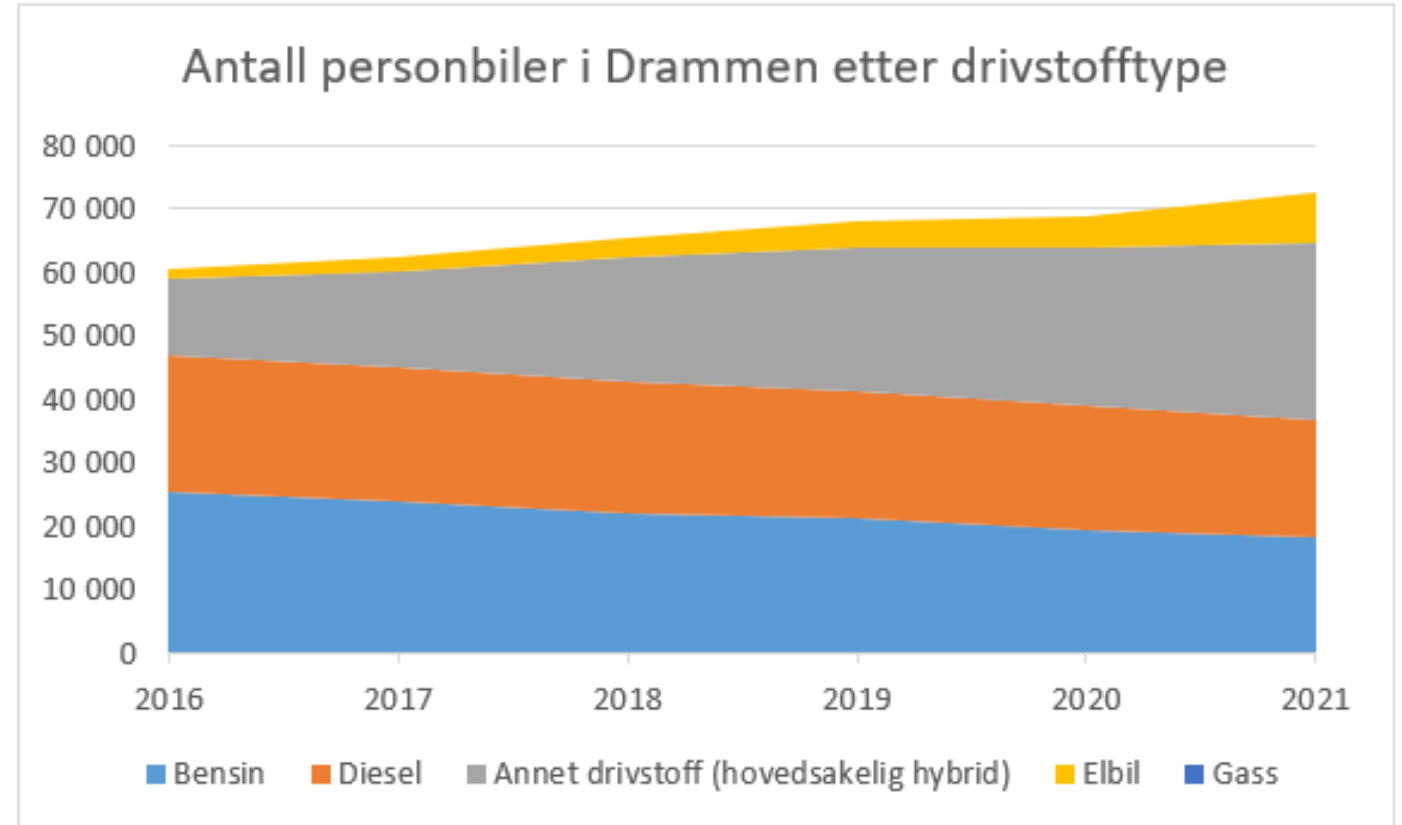
tonn CO₂-ekvivalenter

Personbiler i Drammen

- Betydelig økning i bilholdet generelt (20 % fra 2016 til 2021)
- Antallet elbiler øker stadig raskere, men Drammen ligger etter mange norske kommuner
- 10,4 % ved utgangen av 2021
- Tall for 2022 offentliggjøres av SSB 24. mars 2023

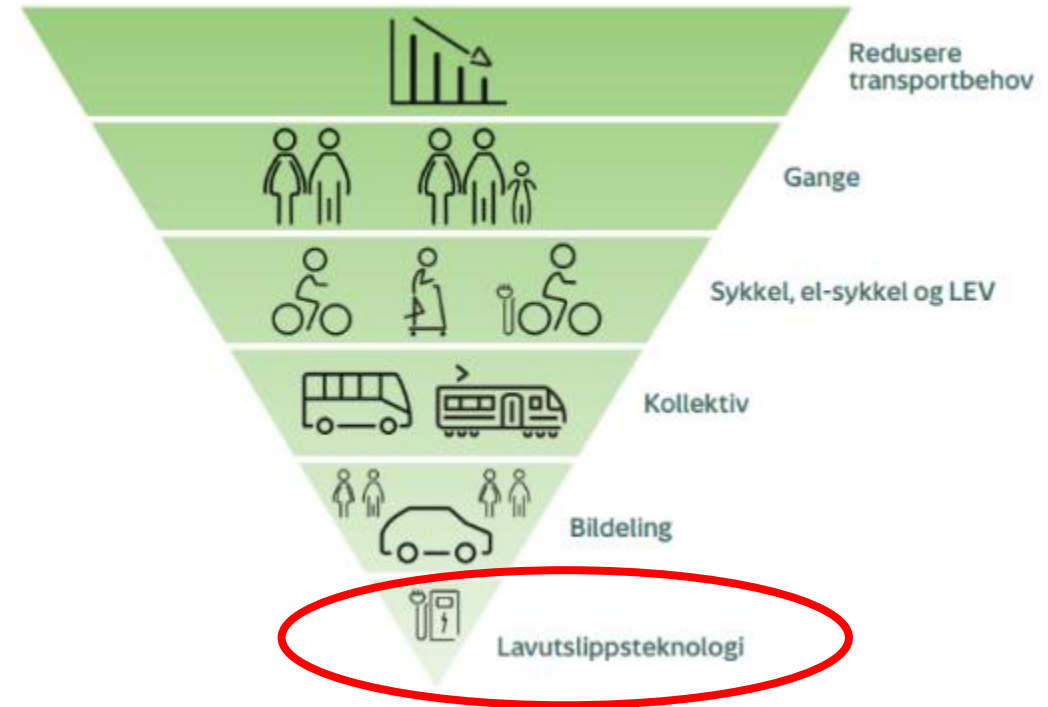
Balanse i satsing på nullutslippskjøretøy

- Lavutslippsteknologi er nederst i mobilitetspyramiden
- Utfordring å gjøre nullutslippsbiler så attraktive at de overtar reiser fra kollektiv, gange og sykkel

Forslag til overordnet mål for fossilfrie drivstoff:

Drammen kommune skal bidra til at det blir mer attraktivt å benytte kjøretøy med fossilfrie drivstoff enn fossildrevne kjøretøy.

Samtidig skal gange, sykkel/elsykkel, lette elektriske kjøretøy (LEV), kollektivtransport og bildelingsordninger være mer attraktivt enn privatbil med fossilfritt drivstoff.

Nullutslippsbusser i Drammen

- Brakar er snart i mål med med nytt anbud for buss
- Fra sommeren 2024 vil alle bybusser i Drammen være elektriske
- Brakar etablerer ladeinfrastruktur.
 - Kommunens rolle vil være som tilrettelegger

Bilde: Brakar

Biogassproduksjon og -bruk i Drammen

Biogassproduksjon:

- Lindum AS produserer komprimert biogass (CBG) fra avløpsslam
- Gassen selges til gassdistributør som distribuerer til busselskap og renovasjonsselskap
- Ikke-kommersielt salg av biogass hos Lindum

Bruk av biogass:

- Renovasjonsselskapet i Drammensregionen (RfD) har siden 2017 benyttet biogass (CBG) i sine 33 renovasjonsbiler i Drammensregionen.
- En industribedrift i Drammen benytter lastebiler på biogass
- Ønske om en kommersiell fyllestasjon for biogass i Drammensregionen

Fremtidig marked for biogass til veitransport

- Miljødirektoratet om virkemidler for økt bruk og produksjon av biogass (2020):
 - Gasskjøretøy er tilgjengelige og teknologisk modne .
 - Merknader og få fyllestasjoner er de viktigste barrierene.
 - Fremtidig markedsandel for biogass innen kjøretøysegmentene buss og lastebil er meget usikre - batterielektriske kjøretøy vinner terreng

Busser

- Biogass har hatt en betydelig markedsandel innen bybusser i storbykommuner
- Biogass taper nå markedsandel til fordel for elektriske bybusser
- Dette skyldes teknologiutvikling for batterielektriske kjøretøy og lavere produksjonskostnader

Støtteordninger biogass

• Enova

- Enova kuttet ut støtten til fyllestasjoner for biogass 15.02.2022
 - For fyllestasjoner er teknologien etablert og godt kjent, videre utrulling av fyllinfrastruktur vil følge av markedsopptaket av kjøretøy.
- Støtte til biogasskjøretøy
 - Enova mener at det er gunstig for hele verdikjeden med støtte til biogasskjøretøy, da økt volum bidrar til å øke lønnsomheten i hele verdikjeden

Foto: Scania/ Daniel Hovdahl

Oslo kommune har gjennom energi og klimafondet støtteordning til fyllestasjon for biogass

Forslag til strategi for fossilfrie drivstoff for Drammen

Kommunen som tilrettelegger

Forslag:

- Kommunen skal være en aktiv tilrettelegger for fossilfrie energistasjoner
 - Effektiv saksbehandling
 - Oppfølging i byggefase
 - Vurdere støtteordninger ved behov (Vurderes inn i et eventuelt klimafond)
- Drammen kommune skal aktivt delta i og følge opp nasjonale og regionale prosjekter og utredninger knyttet til fossilfrie drivstoff med relevans for kommunen.
- Drammen kommune skal ha god dialog med næringslivet om fossilfrie energiløsninger

Kommunen som tilbyder av lading

- **Hovedtilnærmingen er å legge til rette for markedsdrevet ladetilbud (jf. Nasjonal ladestrategi)**
- Kommunens ladetilbud i dag: 102 plasser
 - 29 plasser i direkte regi av kommunen
 - 73 plasser i regi av kommunens parkeringsselskap Dpark AS

Forslag til overordnet prinsipp i strategien:

- Drammen kommune skal etablere tilstrekkelig ladetilbud til å etterkomme etterspørselen på sentrale parkeringsanlegg.
 - Prisreguleres for at lading som kan foregå hjemme foretas der.
- Det kommunale ladetilbudet i Drammen må samlet minimum gå i balanse økonomisk.
 - («Samlet» innebærer at noen deler av ladetilbudet kan drives med tap hvis dette kompenseres av inntekt fra andre deler av ladetilbudet.)

Kommersielle aktørers adgang til å tilby lading og biogass på kommunal grunn

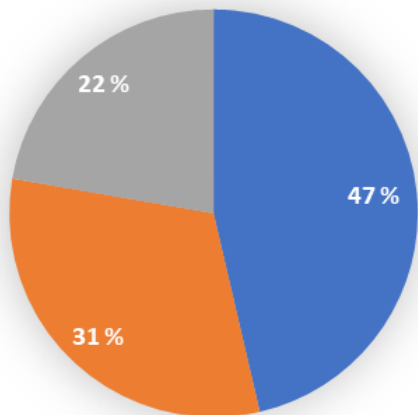
Forslag til strategi:

- På parkeringsplasser der Drammen kommune tilbyr parkering for allmennheten, kan kommunen også leie bort parkeringsplasser for hurtigladere til markedspris.
- Dersom det ikke kommer i konflikt med allmennyttige formål, kan Drammen kommune leie ut annet areal til private aktører som ønsker å etablere energistasjon/ladetilbud.
- Tilbudet skal være allment tilgjengelig.
- Avtalen skal inngås på markedsmessige betingelser.

Lading for tjenestekjøretøy i Drammen kommunes virksomheter

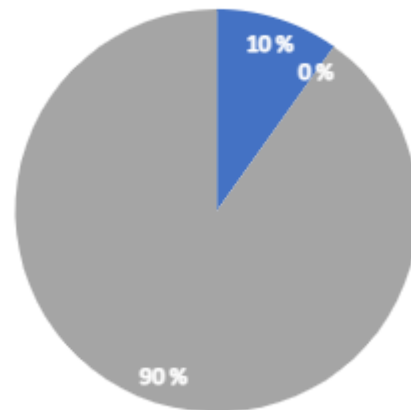
Status ved utgangen av 2022:

Personbiler

■ Elektriske ■ Plug-in hybrid ■ Diesel/bensin

Lette og tunge varebiler

■ Elektriske ■ Plug-in hybrid ■ Diesel/bensin

Forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport:

Fra 01.01.2023 krav til nullutslipp i offentlige anskaffelser av personbiler og varebiler. Tilsvarende krav innføres for bybusser fra 2025.

Forslag til strategi:

Drammen kommune skal etablere nødvendig ladekapasitet for kommunens egne kjøretøy til å oppfylle «Forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport.»

Ladere på kommunale arbeidsteder

Forslag til strategi:

Elbilladere på kommunale arbeidsteder skal i utgangspunktet brukes for å lade kommunens tjenestekjøretøy.

- Kan tilby lading for allmennheten og evt. ansatte mot **betaling** hvis det er **kapasitet**
- Det må ligge en økonomisk vurdering til grunn før dette evt. gjøres

Fritidsbåter

- På landsbasis utgjør fritidsbåter 0,6 % av klimagassutslippene
- Med hensyn til klimagassutslipp er gevinsten av å elektrifisere fritidsbåtene i Drammen liten
- Det kan likevel være motiv for å legge til rette for lading av fritidsbåter:
 - Gjøre det lettere for innbyggere i Drammen å velge elbåt
 - Gjøre det mulig for båtturister med elbåt å besøke Drammen
- To ladebehov for fritidsbåter:
 - Lading i hjemmehavn (for dagsturer)
 - Underveislading når man er på lengre turer. I vår kommune kan det f.eks. være en lademulighet i Drammen og en i Svelvik (fossilt drivstoff kan fylles i Svelvik i dag, ikke noe allment tilgjengelig tilbud i Drammen)

Fritidsbåter

Forslag til strategi:

- Drammen kommune skal ikke etablere ladetilbud for fritidsbåter i kommunal regi.
- Dersom private aktører ønsker å etablere ladetilbud for elbåter, skal kommunen legge til rette på tilsvarende måte som for ladetilbud for biler.
- Vurdere støtteordninger ved behov (Vurderes inn i et eventuelt klimafond)

Prosess

- Førstegangsbehandling i formannskapet 21. mars
- Høring (ca. 4 uker)
- Sluttbehandling i juni

